

Sunne
kommun

Läsåret 2023-2024

Lokal arbetsplan och plan mot kränkande behandling

Förskolan Svanen

SUNNE | VÄRMLAND

Innehåll

1. Presentation av förskolan	4
2. Sunne kommuns värdeord som genomsyrar förskolans utbildning	4
3. Vision för förskolan i Sunne kommun	4
4. Utbildning och undervisning	4
4.1 Lek	4
4.2 Språk och kommunikation	4
4.3 Systematiskt kvalitetsarbete	5
5. Kunskapsutveckling	5
5.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	5
5.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	6
5.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	6
6. Tillgänglig lärmiljö	6
6.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	6
6.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	7
6.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	7
7. Ledarskap	7
7.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	7
7.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	8
7.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	8
8. Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna	8
8.1 Nuläge.....	8
8.2 Mål.....	8
8.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?	9
8.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?	9
8.5 Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi?	9
8.6 Uppföljning.....	11
8.7 Utvärdering Jan 2024	11
9. Pedagogisk planering	11
9.1 Nuläge.....	11
9.2 Mål.....	11
9.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?	11

9.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?	11
9.5 Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi?	11
9.6 Uppföljning.....	13
10. Bilaga - Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling	14
10.1 Aktiva åtgärder mot diskriminering	14
10.2 Plan mot kränkande behandling.....	15
10.3 Vad avses med begreppet diskriminering?	16
10.4 Vad är kränkande behandling?.....	16

1. Presentation av förskolan

Förskolan Svanen ligger i Västra Ämtervik i Sunne kommun. Här finns tre avdelningar, Östan med barn i åldrarna 4-6 år och Västan och Solsidan med barn i åldrarna 1-4 år. När inskolningarna under hösten 2023 är klara är vi 57 barn inskrivna på förskolan. På Svanen jobbar 10 pedagoger på 9 heltidstjänster plus 2 resurs i grupp hösten 2023.

Förskolan ligger på landsbygden 1,5 mil från Sunne tätort. Området präglas av jord och skogsbruk, och många pendlar till arbetet i närliggande tätorter. I närheten finns Svensby skola och kyrkans förskola. Förskolan har en stor utegård och omges av skogsdungar, elljusspår, fotbollsplan, etc som nyttjas flitigt.

Arbetet på förskolan bedrivs tematiskt med ett tema som är gemensamt för hela huset och som väljs av pedagogerna utifrån barnens intressen och behov. Detta läsår utgår vi från boken Promenad av Lotta Olsson.

2. Sunne kommuns värdeord som genomsyrar förskolans utbildning

- Respekt
- Utveckling
- Professionalism

3. Vision för förskolan i Sunne kommun

Förskolan i Sunne kommun arbetar utifrån visionen En förskola för alla. Alla barn får stöd och stimulans att lära och utvecklas till sin fulla potential.

Sunne kommuns förskolor har hög kvalitet i undervisning och utbildning. Sunne kommun har fortsatt hög andel förskollärare.

4. Utbildning och undervisning

De tre följande områdena ska vara grunden för förskolans planering för utbildning och undervisning.

4.1 Lek

Leken är viktig i barnens utveckling och lärande. Leken har en central plats i förskolans utbildning och undervisning. Alla pedagoger har ett förhållningssätt och lärmiljö som uppmuntrar till lek och som bekräftar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande.

4.2 Språk och kommunikation

Språk och kommunikation är en viktig förutsättning för barns fortsatta kunskapsutveckling och påverkan i sin framtida livssituation. Alla pedagoger har utbildning i språkutvecklingens betydelse och metoder för att stödja och anpassa för barns utveckling och lärande.

Ett utvecklingsområde generellt för förskolan är att belysa barns flerspråkighet och ge stöd i deras modersmål. Kontinuitet i förskolan är ett stöd för språkutveckling.

4.3 Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbete som görs inom de tre områdena kunskapsutveckling, tillgänglig lärmiljö och ledarskap på både lång och kort sikt är nödvändiga för att styra och utveckla utbildningen i Sunne kommun.

Utbildningens och undervisningens kvalitet och förutsättningar följs systematiskt under läsåret. Detta för att säkra en hög kvalitet och utveckla verksamheten mot måluppfyllelse.

Förskolans utbildning och undervisning utgår alltid från målen i förskolans läroplan, det krävs engagerade och kompetenta lärare för att barnen ska lära och utvecklas utifrån dessa. För att få ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete utgår vi från nuläge till förväntat läge utifrån nedanstående modell

Figur 1 Kvalitetscirkel med texten: Hur blev det? Var är vi? Vart ska vi? Hur gör vi?

Lärares ledarskap och relation till varje barn lägger grunden för barnens kunskapsutveckling genom en tillgänglig lärmiljö.

Ett generellt utvecklingsområde är att tydliggöra och utveckla förskolans målstyrda processer både i planerad och spontan undervisning.

5. Kunskapsutveckling

Förskolan är första steget i utbildningssystemet och för barnets framtida skolgång. Undervisning och utbildning utgår från barnens erfarenheter, intressen, styrkor och behov. Möjligheten att känna sig trygg är en förutsättning för utveckling och lärande. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att miljön präglas av tillgänglighet, trygghet, inkludering. För att följa barnets progression genom utbildningssystemet finns rutiner för överlämning mellan förskolor och förskola – grundskola. Detta för att ge barnet största möjliga förutsättningar i sin skolgång.

5.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Allt lärande ska utgå från barnets starka sidor, intressen och erfarenheter. Barnets progression följs och dokumenteras i pedagogisk dokumentation.
- Undervisningen ska ske under hela dagen, både utomhus och inomhus och i varierande miljöer.
- Undervisningen ska grundas på det systematiska kvalitetsarbetet planering, uppföljning, utvärdering och utveckling.

- Förskolans miljö ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet. Ett medvetet bruk av leken ska prägla verksamheten där varje barns utveckling och lärande främjas. För att möta och utmana alla barns lärande ska förskolan medvetet arbeta med skapande verksamhet.
- Förskolans lärmiljö ska påvisa mångfald

5.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Vi väljer tema i maj då vi sett i tidigare utvärdering att det ger oss i personalen en trygghet inför hösten. Vi upplever att vi kan introducera barnen från terminsstart redan vid inskolningar i temaarbetet, vi skapar en gemensam grund från start. Vi har valt att arbeta med samma tema i hela huset vilket vi ser en vinning i då alla pedagoger kan möta alla barn, alla på förskolan delar erfarenhet och utgår från samma temavärld. Vi tänker att detta bidrag till trygghet och samhörighet.

Vi ser att det vi fokuserar på och engagerar oss i många gånger även fångar barnen.

Vi ser att leken som metod för kunskapsutveckling ger resultat. Lärandet blir lustfyllt för både oss och barnen. Att låta karaktärerna komma till oss i olika situationer i vardagen fångar barnen och deras engagemang. Vi har alla samma grund att stå på och gemensamma erfarenheter genom temat Vårt engagemang smittar av sig.

5.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Vi har utvecklat analysen i våra reflektionsunderlag. Vad är det vi gör som gör att det blir som det blir. Vi vill fortsätta detta arbete då vi ser att det påverkar vår planering positivt och man får syn på vad man gör som är bra. Man får tänka till och sätta ord på det man ser och diskussionerna går mer på djupet vid arbetslagsplaneringarna.

6. Tillgänglig lärmiljö

Tillgänglig lärmiljö innebär att undervisningen och utbildningen ska vara stimulerande, inkluderande och tillgänglig för alla barn utifrån deras förutsättningar. Handlingsplaner kan upprättas vid behov både på organisation – grupp – individ för att användas i förebyggande syfte.

Förskolan ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt med syftet att synliggöra och kritiskt granska de normer som ligger till grund för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem till samspel, utforska omvärlden samt stödja barnets utveckling, lärande, lek och kommunikation.

6.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Lärmiljön ska utgå från det kompetenta barnet och stimulera barnet i dess utveckling och lärande. Alternativ kommunikation och extra anpassningar används aktivt.
- Värdegrunden ska tydliggöras i det aktiva arbetet mot diskriminering och plan mot kränkande behandling.
- Överlämningar av barn till förskoleklass sker vid överlämningskonferenser i slutet av vårterminen det året barnet fyller 6 år. Överlämningar sker om barnet byter förskola eller kommun.
- Stödfunktioner som finns inom förskolans verksamhet är barnhälsoteam, specialpedagog. Samtliga förskoleverksamheter har barnkonferenser kontinuerligt under året för att följa barnens läroprocesser och sätta in olika former av stöd där behov finns.

- Förskolans undervisning och utbildning ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar.
- Förskolan ska ge möjligheter att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik, dans.
- I samarbete med hemmet ska förskolan skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska ges möjlighet att utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans verksamhet ska utgå från en helhetssyn på barnen och barnens behov.
- Förskolans lärmiljö ska påvisa mångfald
- Utökad tid kan ges till barn som har behov av särskilt stöd och stimulans.

6.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Fler pedagoger använder idag tecken, bildstöd och annan alternativ kommunikation. Att arbeta med och enas om fokusord kopplade till tecken i det egna arbetslaget ser vi ökar användningen av tecken.

SKUA och SPL har utvecklat vårt relationella arbetssätt. Vi tittar idag mer på oss själva, varandra och vårt förhållningssätt än på barnens förmågor, brister osv. Detta arbete känner vi behöver fortsätta utvecklas eftersom det inte sker automatiskt i vardagen. Hur skapar vi förutsättningar för lärande?

Att arbeta tematiskt skapar en vi-känsla och samhörighet över hela huset bland både barn och vuxna. Alla pedagoger kan möta alla barn i temat då vi har gemensamma upplevelser.

6.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Vi vill utveckla analysen i våra reflektionsunderlag. Vad är det vi gör som gör att det blir som det blir. Som en del i vårt arbete med flerspråkighet har vi valt att fokusera på vårt förhållningssätt:

Det ska synas vilka barn som går på förskolan Svanen.

7. Ledarskap

Ledarskapet ska ge barnen förutsättning att lära och utvecklas, ge utmaningar och stimulans. Undervisning ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet där förskolläraren ska leda de målstyrda processerna. Förskollärare leder barnskötare och annan personal i utvecklingen av utbildningen.

7.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Förskolan ska arbeta tematiskt för att skapa förutsättningar för meningsfullt lärande utifrån läroplan.
- Analys av utbildning, metoder och förhållningssätt ligger till grund för utveckling av stödstrukturer för organisation – grupp – individ.
- Förskollärarna ska leda undervisning genom ett medvetet förhållningssätt och utifrån ett relationellt perspektiv.
- Reflektionsunderlag ska användas kontinuerligt för att följa upp och utveckla de målstyrda processerna. Rektor tar del av detta minst en gång/månad.
- Alla i arbetslaget ansvarar för den egna såväl som den kollegiala utvecklingen.
- Alla i arbetslaget ska genomföra utbildningen utifrån styrdokument och har ett gemensamt ansvar att förbättra utbildningen.

7.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Temat ska genomsyra verksamheten under året. Varje avdelning planerar utifrån sin barngrupp och vi har gemensamma dramatiseringar inom temat.

För att försöka säkerställa att vi tillvaratar alla barns intressen och initiativ behöver vi se dem ur många olika perspektiv och situationer. Ingen pedagog kan se alla barn men tillsammans kan vi säkerställa att alla barn blir sedda.

Alla arbetslag ansvarar för att involvera all personal i undervisningen och utbildning.

Vi vill vid alla APT diskutera ett på förhand bestämt ämne och vid behov att ett APT förlängs med en timme för att ge ytterligare tid till dessa samtal.

7.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Vi vill utveckla analysen i våra reflektionsunderlag. Vad är det vi gör som gör att det blir som det blir.

Vi vill fortsätta utveckla vårt relationella förhållningssätt och fördjupa samtalen kring detta.

Genom utvärdering har vi sett att förändring tar tid, så vi måste hålla i detta förhållningssätt och stötta varandra.

8. Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

Under 2023/24 kommer vi ha prioriterat arbete kring diskrimineringsgrunderna:

- Funktionsnedsättning/funktionsvariation
- Ålder

8.1 Nuläge

På alla avdelningar finns barn med funktionsnedsättningar. Vi gör dagligen anpassningar.

Ålder har varit i vårt fokus under flera år och vi ser att detta arbete har gett goda resultat. Vi ser att vårt förhållningssätt och hur vi uttrycker oss gör skillnad.

Vi använder oss av material från kommunens verksamhetsutvecklare.

8.2 Mål

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av diskriminering eller kränkande behandling, alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Alla som arbetar i förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

8.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Kortsiktigt- Alla ska ha samma möjligheter till inflytande och delaktighet i förskolan utbildning och undervisning

Långsiktigt- Vara en fri människa gällande yrkesval, åsikter, livsval. Självständiga medborgare som gör egna val.

8.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

Vi upplever att ingen är utsatt för kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna.

När vi i planeringen diskuterar på ett sätt som inkluderar alla barn.

8.5 Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi?

SOLSIDAN

Kunskapsutveckling:

- Vi använder oss av karaktärerna i temat för att arbeta med ämnet.
- Vi skriver reflektionsunderlag regelbundet, 1 gång/mån.
- Vi tar vara på barnens olika styrkor oavsett ålder, kön eller funktionsnedsättning.

Tillgänglig lärmiljö:

- Ha material och litteratur som visar på mångfald.
- Erbjud material/aktiviteter utifrån intressen istället för utifrån kön.
- Vi använder fokusord och tecken som stöd.

Ledarskap:

- Vi tänker på hur vi uttrycker oss i mötet med barnen.
- Ha ett medvetet förhållningssätt utifrån att ålder eller funktionsnedsättning inte ska vara en begränsning.
- Vi hjälper och vägleder barnen i deras samspel och lek.
- Hjälpas åt i arbetslaget och påminna varandra hur vi uttrycker oss och ha en pågående diskussion i arbetslaget för att hålla samtalet levande.
- Fortsätta utveckla vår analys kring vad är det som vi gör som gör skillnad.
- Vi använder oss av det material vi fått från vår verksamhetsutvecklare, som kommer synas i reflektionsunderlagen.

VÄSTAN

Kunskapsutveckling:

- Vi använder oss av karaktärerna och handlingen i temat för att arbeta med ämnet.
- Fortsätta utveckla vår analys kring vad är det som vi gör som gör skillnad.
- Vi använder oss av det material vi fått från vår verksamhetsutvecklare, som kommer synas i reflektionsunderlagen som vi skriver minst 1g/månad
- Vi har ett medvetet tänk utifrån ett normkritiskt perspektiv när vi väljer material, bilder mm.

Tillgänglig lärmiljö:

- Den litteratur, de bilder mm som finns på avdelningen ska visa på mångfald såsom hudfärger, funktionsvariationer, familjekonstellationer, åldrar mm.
- Lärmiljön skapas tillsammans med barnen utifrån deras intressen, behov och önskemål. Alla barn är olika och det ska synas.
- Vi arbetar med fokusord med tecken kopplade inom ämnet för att öka tillgängligheten.
- Vår lärmiljö ska uppmuntra till lek i många olika konstellationer, situationer och perspektiv.
- All undervisning ska vara tillgänglig för alla barn.

Ledarskap:

- Vi vill utveckla analysen i våra reflektionsunderlag. Vad är det vi gör som gör att det blir som det blir?
- Vi vill fortsätta utveckla vårt relationella förhållningssätt och fördjupa samtalen kring detta.
- Vi använder oss av det material vi fått från vår verksamhetsutvecklare, som kommer synas i reflektionsunderlagen.
- Vi ska involvera all personal (vik, student mm) i vårt förhållningssätt kring diskrimineringsgrunderna.
- Vi skapar engagemang och intresse hos barnen genom att själva bidra med positiv energi, fokus och nyfikenhet kring vårt nya tema och vardagen på förskolan.

ÖSTAN

Kunskapsutveckling

- Vi använder oss av karaktärerna och handlingen i temat (en bok som heter Promenad) för att arbeta med ämnet.
- Fortsätta utveckla vår analys kring vad är det som vi gör som gör skillnad.
- Vi jobbar med material vi fått från vår verksamhetsutvecklare i arbetslaget som vi diskuterar på gemensam planeringstid.
- Vi har ett medvetet tänk utifrån ett normkreativt perspektiv när vi väljer litteratur, leksaker, material, bilder mm.

Tillgänglig lärmiljö

- Vi vill att miljön på avdelningen ska genomsyras av begreppet mångfald. Så som litteratur, bilder och leksaker.
- Vi behöver planera den fysiska miljön i verksamheten så att alla barn kan röra sig fritt och obegränsat.

Ledarskap

- Vårt förhållningssätt i mötet med barnen och vårdnadshavare kommer vara grundat i att ålder och funktionsnedsättning inte ska vara en begränsning.
- Vi kommer vara närvarande pedagoger som ställer utmanade frågor till barnen och som kommer med normkreativa förslag i konstellation av leken med fokus utifrån ålder och funktionsnedsättning.
- Vi använder oss av det material vi fått från vår verksamhetsutvecklare, som kommer synas i reflektionsunderlagen

8.6 Uppföljning

Vi skriver reflektionsunderlag en gång i månaden i arbetslaget.

8.7 Utvärdering

Görs halvårsvis på kompetensutvecklingsdag.

9. Pedagogisk planering

Teknik

9.1 Nuläge

Teknik är ett ämne som inte kommer naturligt till oss pedagoger har vi uppmärksammat vid tex dokumentation inför utvecklingssamtal, därför väljer vi teknik.

9.2 Mål

Alla barn upplever att det är roligt och meningsfullt att lära sig nya saker. De ska känna tillit till sin förmåga och utforskar teknik i vardagen.

9.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

För att kunna förstå sammanhang, hitta egna lösningar samt väcka nyfikenheten för hur saker fungerar så att barnen i framtiden kan vara självständiga individer.

9.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

Vi hör att barnen använder och behärskar de fokusord och begrepp vi kopplar till ämnet.

Barnen ställer frågor, vill veta och testar själva på eget initiativ.

9.5 Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi?

SOLSIDAN

Kunskapsutveckling:

Ge alla barn möjligheter att delta i aktiviteter kopplade till teknik. Utgå från barnens intressen. Använda oss av dokumentation i form av bilder för att återkoppla med barnen till det vi gjort tidigare.

Tillgänglig lärmiljö:

Att det finns tillgängligt material som inspirerar till att utforska teknik. samt material kopplat till de begrepp vi arbetar med i temat. Sätta upp mer inspirationsbilder på avdelningen som är kopplat till teknik. Använda olika material för att låta barnen bygga med och testa olika tekniker i konstruktionerna.

Ledarskap:

- Uppmärksamma den teknik som finns i vardagen och i barnens lek. Benämna och använda begrepp som är kopplat till teknik.
- Ha en tydlig tanke med vad det är vi ska arbeta med och arbeta med det en längre tid.
- Dela in barnen i mindre grupper. Planera aktiviteter där vi utforskar teknik tillsammans.
- Utmana barnen genom att ställa öppna frågor som väcker en tanke hos barnen och där de kan komma med egna tankar och idéer. Närvarande pedagoger som är med här och nu med barnen.

VÄSTAN

Kunskapsutveckling:

- Vi använder oss av karaktärerna i temat för att väcka barnens intresse för ämnet. Vi observerar och finns nära barnen för att kunna följa dem och deras intressen. Vi fångar upp barnens intressen och initiativ och bidrar med engagemang och fokus i temat.
- Vi utmanar barnen genom att ställa öppna frågor som väcker en tanke hos barnen och där de kan komma med egna tankar och idéer. Vi möter barnens frågor med frågor kring hur de tänker istället för att ge alla svar.
- Vi skriver reflektionsunderlag minst en gång/månad.
- Vi har ett medvetet tänk utifrån mångfaldsperspektiv när vi väljer material, bilder mm.

Tillgänglig lärmiljö:

- Vi arbetar med fokusord som förstärks med tecken inom det aktuella området. Vi använder oss av konkret material och bilder, filmer mm för att skapa förståelse.
- Så ofta vi kan under dagen, både ute och inne delar vi in oss i mindre grupper. Både planerat och oplanerat.

Ledarskap:

- Vi tillåter och ger varandra tid att vara i mindre grupper.
- Vi ska låta analysen ta mer tid i skrivandet av reflektionsunderlag.
- Vi ska jobba vidare med vårt relationella förhållningssätt vid tex Apt i pedagogiska samtal, och i arbetet med barnen. Vi observerar oss själva och varandra och för samtal vid tex planering kring det vi ser och hör. (Litteratur?)
- Vi ska involvera all personal (vik, student mm) i vårt förhållningssätt och fokus kring teknik.

ÖSTAN

Kunskapsutveckling

Vi kommer även i detta fokus utgå från temaboken. Vi vuxna kommer utgå från barnen intressen och arbeta med det via temat och karaktärer. Vi uppmärksammar teknik i vardagen när tillfälle ges, då är det viktigt att vuxna hjälper barnen med att sätta ord på det tekniska.

Tillgänglig lärmiljö

Vi använder oss av material som är relevant utifrån temat. Det finns mycket konstruktionsmaterial i verksamheten som vi uppmanar och stöttar barnen i utifrån deras proximala utvecklingszon.

Ledarskap

Vi ska vara närvarande stöttande pedagoger som tar till vara på den teknik som finns runt oss varje dag samt arbeta med planerade aktiviteter inom temat. Även karaktären i temat som står för teknik kommer finnas närvarande i verksamheten.

9.6 Uppföljning

Reflektionsunderlag en gång i månaden på arbetslagsplanering

9.7 Utvärdering:

Görs halvårsvis på kompetensutvecklingsdag.

10. Bilaga - Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling

10.1 Aktiva åtgärder mot diskriminering

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av diskriminering eller kränkande behandling, alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Alla som arbetar i förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolan ska dokumentera hur de arbetar för att förebygga och förhindra att något barn utsätts för trakasserier som har samband med någon av följande diskrimineringsgrunder.

Kön: att någon är kvinna eller man

Åtgärd:

- Tänka på hur vi använder samtalsämnen, ord och tonfall, agerande och reaktioner som är könsrelaterade.
- Vi ska undvika att kategorisera efter kön.
- Uppmuntra många olika gruppkonstellationer i lek och styrda aktiviteter.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring identitet och uttryck

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,

Åtgärd:

- Vi ska lyfta fram och synliggöra de språk som barnen i gruppen möter i sin vardag
- Vi ska påvisa variationer ur ett etniskt perspektiv
- Material och litteratur ska visa mångfald

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald

- Kartläggningar och handlingsplaner följs upp systematiskt för att synliggöra och stödja barnets styrkor och behov.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring sexuell läggning

Ålder: uppnådd levnadslängd

Åtgärd:

- Vi ska ha en medvetenhet i hur vi använder begreppet ålder inkluderande

Religion/trosuppfattning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring olika trosuppfattningar

10.2 Plan mot kränkande behandling

Alla verksamheter som lyder under skollagen, till exempel förskola, skola och fritidshem, måste varje år göra en plan mot kränkande behandling som ska tydliggöra hur aktiva åtgärder som ska förebygga och förhindra kränkningar. Det ska finnas en plan för varje verksamhet och den ska anpassas till läget som råder där. Genom observationer, intervjuer, trygghetsvandringar med barnen och utvecklingssamtal med vårdnadshavare kartläggs utbildningens behov av aktiva åtgärder. Fortlöpande under året dokumenteras händelser som kan uppfattas som kränkningar i utbildningen. Dessa händelser bearbetas i arbetslaget, med barnen, vårdnadshavare och rektor och resulterar i fortsatta åtgärder. Åtgärderna följs upp och utvecklas i reflektionsunderlaget och i den årliga utvärderingen.

Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (Bilaga)

1. Personal inom enheten/förskolan/avdelningen som ser eller får kännedom om att något barn är/har blivit diskriminerat, trakasserat eller kränkt har en skyldighet att genast agera och dokumentera.
2. Om ett barn upplever sig kränkt av barn, personal eller anhörig dokumenteras händelsen av personalen.
3. Föräldrar kan anmäla barnets upplevelse av kränkande behandling till personalen eller rektor. En kränkingsanmälan görs då av personal som sedan meddelar detta till rektor.
4. Rektor utreder om händelsen behöver utredas vidare, anmälan görs då till huvudman och utredning sker.

5. I varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänsten skall göras. Ansvarig för utredning och bedömning är rektor.

10.3 Vad avses med begreppet diskriminering?

(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
4. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
5. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1–4 och som lämnas åt någon som står i lydads- eller beroendeförhållande till den som lämnar orden eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag

10.4 Vad är kränkande behandling?

Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen 2010:800

Det är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.